

Beszámoló

az MTA Radiokémiai Bizottság és munkabizottságai

2000. évi tevékenységéről

1. A Radiokémiai Bizottság

- létszáma: 25 fő
- elnöke: Vértes Attila
- titkára: Salma Imre
- munkabizottságai: Izotópalkalmazási Munkabizottság
elnök: Varga Kálmán, titkár: Baranyai Lajos
Nukleáris Anyagvizsgálati Munkabizottság
elnök: Homonnay Zoltán, titkár: Kuzmann Ernő
Nukleáris Környezetanalitikai Munkabizottság
elnök: Solymosi József, titkár: Vincze Árpád
Sugárhatáskémiai Munkabizottság
elnök: Wojnárovits László, titkár: Takács Erzsébet
- állandó meghívottjai: 13 fő

2. Bizottsági és munkabizottsági ülések

A Bizottság éves munkatervével, tevékenységével, valamint egyéb, szervezési és tudománypolitikai kérdésekkel kapcsolatban 4 alkalommal került sor bizottsági szintű megbeszélésre (február 17., május 25., szeptember 21. és október 18.) ebben az évben. A munkabizottságok általában 2 ülést tartottak ezen túlmenően, amelyek egy része egyben előadói ülés is volt (lásd alább).

3. Hazai konferenciák és előadói ülések

A **Bizottság** és munkabizottságai, valamint a Magyar Kémikusok Egyesülete megrendezte a hagyományos Őszi Radiokémiai Napok konferenciát Hévízen 2000. október 18. és 20. között. Az ülésen 33 előadás hangzott el, amelyekben áttekintettük a hazai magkémia és radiokémia legújabb eredményeit. 12 előadást fiatal kollégák tartottak, akik a Hevesy György tiszteletére alapított Előadói Nívódíjért versenyeztek. A díjat egy szakmai zsűri ítélte oda a hallgatóság szavazatának figyelembevételével. Az idei kitüntetettek, 1. hely: Ember Péter Pál (KK IFI, témavezető: Molnár Gábor) és Tömböly Csaba (SZBK, témavezető: Tóth Géza), 3. hely: Fehér Attila (ELTE KTKKTsz., témavezető: Salma Imre). A díjakat a Magyar Tudomány Napja alkalmából az Akadémián adták át. Az erkölcsi elismerést rendre 60 és 30 eFt jutalom is kísérte. A konferencián két meghívott előadás is elhangzott. W. Hofmann, a Salzburgi Egyetem (Ausztria) professzora a radon gyógyító hatásáról tartott nagyszerű, angol nyelvű előadást, amelyet a helyi és hazai környezeti radioaktív mérésekről szóló beszámolók követtek. Ezen szekciót több szakorvos is figyelemmel kísérte. A másik meghívott előadó Motoc Annamária (OSSKI) az Atomtörvény EÜ végrehajtási rendeletét ismertette. A konferencia részletes programját és előadáskivonatát mellékeljük.

A **Bizottság** a **Nukleáris Anyagvizsgálati Munkabizottság**ával közösen előadói ülést tartott az ELTE TTK-n folyó nukleáris kémiai kutatások áttekintése céljából, amelyre az egyetem Lágymányosi Központjában került sor május 25-én. Az ülésen a Magkémiai Tanszék, a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék és a Kémiai Technológiai és Környezetkémiai Tanszék munkatársai tartottak 9 előadást.

A **Nukleáris Anyagvizsgálati Munkabizottság** előadói ülést tartott a Budapesti Neutronközpont éves beszámolója alkalmából a KFKI Telephelyen 2000. március 31-én.

Az **Izotópalkalmazási Munkabizottság** egynapos tudományos ülést szervezett *In vivo orvosi izotópalkalmazás: radioaktív nyomjelzés az élő szervezetben* címmel az MTA Székházban 2000. április 12-én. Az ülésen 10 előadás hangzott el az adott témakörben.

Az **Izotópalkalmazási Munkabizottság** a Magyar Korróziós Szövetség Nukleáris Korróziós Munkabizottságával közös, kihelyezett ülést tartott a Paksi Atomerőmű konferencia központjában 2000. május 26-án, ahol F. Nordmann (EDF, Franciaország) *French Practices for Water Chemistry in NPP and Technical Support for Central Laboratory* című előadása hangzott el.

A **Sugárhatáskémiai Munkabizottság** két alkalommal tartott előadói ülést; június 8-án I. Schöll-Bitai (Bécsi Egyetem) tartott előadást *A new method for the determination of the propagation rate parameter in laser initiated radical polymerization* címmel, valamint november 2-án O.F. Olaj (Bécsi Egyetem) tartott előadást *Chain-length dependence of termination and propagation in radical polymerization* címmel.

5. Kapcsolatok rokon szervezetekkel

A Radiokémiai Bizottság folyamatos kapcsolatot tart fent az MTA Fizikai Tudományok Osztálya Sugárvédelmi, Környezet- és Reaktorfizikai Bizottságával, valamint az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Sugárvédelmi Szakcsoportjával.

6. Egyéb

Az MTA megalapításának 175. évfordulója alkalmából rendezett, *A magyar kémia fejlődésének meghatározó egyéniségei* című jubileumi tudományos osztályülésen Vértes Attila, a Bizottság elnöke *Hevesy Györgyről* tartott előadást november 2-án.

Elkészítettünk egy nukleáris kémia nemzetközi és hazai helyzetét és fő irányait bemutató dolgozatot a *Kémiai Tudományok az Ezredfordulón* (szerk. Görög Sándor) című MTA kiadvány (Stratégiai Kutatások az MTA-n, Műhelytanulmányok) részére.

Az 1999-ben megrendezett *Mössbauer Spectroscopy of Sophisticated Oxides* konferencia előadásai megjelentek *J. Radioanal. Nucl. Chem.* különszámaként.

A Bizottság számos tagja résztvett és előadást tartott nemzetközi konferenciákon, melyek közül mintegy 8 meghívott, plenáris előadás volt.

A Nukleáris Környezetanalitikai Munkabizottság több tagja résztvett és előadást tartott a Vegyészkonferencia 2000 és a XXV. Sugárvédelmi Továbbképző Találkozó rendezvényeken.

A Sugárhatáskémiai Munkabizottság elkezdte a 10. *Tihany Symposium on Radiation Chemistry* szervezését; a konferencia tervezett időpontja 2002. augusztus.

A ChemoNet Informatikai Alapítvány segítségével elkészítettük a Bizottság Internetes lapját (<http://www.kfki.hu/~cheminfo/osztaly/bizott/radio.html>), amelyen az alapvető Bizottsági és munkabizottsági adatokon kívül a tevékenységünkkel kapcsolatos aktuális hírek és információk megtalálhatók. A munkabizottságok lapjainak elkészítését szintén tervezzük.

Budapest, 2000. november 22.

Vértes Attila
az RKB elnöke

Salma Imre
az RKB titkára